

วันงดสูบบุหรี่โลก 31 พฤษภาคม 2560

World No Tobacco Day

วันที่ 31 พฤษภาคมของทุกปีเป็นวันงดสูบบุหรี่โลก องค์การอนามัยโลก และประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ร่วมกันจัดกิจกรรมในวันงดสูบบุหรี่โลก เพื่อมุ่งเน้นถึงความเสี่ยงด้านสุขภาพที่เกิดจากการสูบบุหรี่ และสนับสนุนให้มีการกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพเพื่อลดการสูบบุหรี่

สำหรับวันงดสูบบุหรี่โลกในปี พ.ศ.2560 นี้ องค์การอนามัยโลก ได้กำหนดคำขวัญว่า Tobacco : a threat to development “บุหรี่ : ภัยคุกคามต่อการพัฒนา”

ข้อมูลสำคัญ

- แต่ละปีทั่วโลกมีผู้เสียชีวิตก่อนเวลาจากการสูบบุหรี่ 6 ล้านคน และตัวเลขนี้จะเพิ่มขึ้นเป็นมากกว่า 8 ล้านคน ในปี ค.ศ.2030 หากไม่มีการควบคุมการบริโภคยาสูบหรือการสูบบุหรี่อย่างจริงจัง
- การใช้ยาสูบก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างมหาศาลโดยการเพิ่มค่าใช้จ่ายด้านบริการสุขภาพ และทำให้คนจนยิ่งยากจนยิ่งขึ้น
- การทำไร่ยาสูบต้องใช้ยาฆ่าแมลงและปุ๋ยเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะเป็นพิษและปนเปื้อนแหล่งน้ำ แต่ละปีการทำไร่ยาสูบใช้พื้นที่ 26.8 ล้านไร่ ทำให้เกิดการทำลายป่าทั่วโลก ยิ่งกว่านั้นการผลิตยาสูบทำให้เกิดขยะมากกว่า 2 ล้านตัน

- การควบคุมการบริโภคยาสูบ ดีต่อสุขภาพ ดีต่อการพัฒนาประเทศ
- ทุกประเทศจะได้ประโยชน์จากการประสบความสำเร็จในการควบคุมการระบาดของยาสูบ โดยการปกป้องประชาชนจากอันตรายของการใช้ยาสูบและลดความสูญเสีย ทางเศรษฐกิจของประเทศ
- การควบคุมยาสูบได้รับการบรรจุในวาระของการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นหนึ่งในวาระที่ว่าด้วยการลดการเสียชีวิตก่อนเวลาจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) ลงหนึ่งในสามภายในปี พ.ศ. 2573 (ค.ศ.2030)

อนุสัญญาควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก กำหนดแนวทางการต่อสู้กับภัยระบาดของยาสูบ เป็นข้อตกลงทางกฎหมายระหว่างประเทศที่มี 180 ประเทศเป็นภาคี (เป็นอนุสัญญาฉบับเดียวของโลกที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ)

หากมีการขึ้นภาษีบุหรี่ซิกาแรต 1 ดอลลาร์ต่อหนึ่งซองทั่วโลก จะทำให้รัฐบาลมีรายรับภาษีเพิ่มขึ้น 190 พันล้านดอลลาร์ ทำให้คนสูบบุหรี่ลดลงและเป็นแหล่งงบประมาณที่ใช้พัฒนาโครงการอื่น ๆ ของประเทศ

“บุหรี : ภัยคุกคามต่อการพัฒนา”

บทวิเคราะห์ของนักวิชาการธนาคารโลก พบว่า
กิจการยาสูบก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ
ทั้งระดับมหภาค และระดับครอบครัว

ระดับมหภาค

- ลดผลิตภาพแรงงาน จากการเจ็บป่วยและเสียชีวิตก่อนเวลา (ผู้เสียชีวิตจากการสูบบุหรี ร้อยละ 30 เสียชีวิต ก่อนอายุ 60 ปี และโดยเฉลี่ยป่วยจนทำงานไม่ได้เป็นเวลา 2 ปี และ อายุสั้นลงคนละ 12 ปี)
- ลดการเติบโตทางเศรษฐกิจ จากการที่ประชากรที่ใช้แรงงาน เจ็บป่วย และเสียชีวิตก่อนเวลาอันควร จากการสูบบุหรี
- ทำให้เกิดการใช้จ่ายทรัพยากรที่ขาดประสิทธิภาพ
- ระบบบริการสุขภาพต้องมารับภาระโรคที่ป้องกันได้ แทนที่จะไปรักษาโรคอื่น
- เสียพื้นที่ไปกับการเพาะปลูกยาสูบ แทนที่จะใช้ปลูกพืชที่เป็นอาหาร
- สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมจากการทำไร่ยาสูบ ที่ต้องใช้ยาฆ่าแมลง ยาฆ่าวัชพืชจำนวนมาก

ระดับครอบครัว

**คนยากจนและยากจนที่สุดคือผู้ที่ได้รับ
ผลกระทบจากการใช้ยาสูบมากที่สุด เพราะ**

- อัตราการสูบบุหรีสูงกว่าประชากรกลุ่มรายได้อื่น
- ใช้เงินไปกับการซื้อบุหรีในสัดส่วนที่สูงมากของรายได้
- ครอบครัวสูญเสียโอกาสที่เงินจะถูกใช้กับ
สิ่งจำเป็นอื่นในการดำรงชีพ
- เข้าถึงการรักษาเพื่อให้เลิกสูบบุหรีได้น้อย
- ครอบครัวได้รับความเดือดร้อนมากเมื่อเจ็บป่วย
จากการสูบบุหรี
- ครอบครัวลำบากมากเมื่อผู้นำครอบครัวเสียชีวิต
ก่อนเวลา จากการสูบบุหรี

บุหรี่ทำร้ายคนจนอย่างไร?

ข้อมูลจากการสำรวจสุขภาพโลก พบว่าในประเทศที่รายได้น้อย ประชากรกลุ่มที่จนที่สุดร้อยละ 26 เสียชีวิตจากการสูบบุหรี่ ขณะที่ประชากรกลุ่มที่รวยที่สุดร้อยละ 12 เสียชีวิตจากการสูบบุหรี่

ในประเทศไทย กลุ่มประชากรที่จนที่สุดสูบบุหรี่มากกว่ากลุ่มที่รวยที่สุด 2.4 เท่า สัดส่วนการเสียชีวิต ก็น่าจะใกล้เคียงกัน

คนไทยเสียชีวิตปีละกว่า 50,000 คน จากโรคร้ายแรงที่เกิดจากการสูบบุหรี่ เช่น โรคมะเร็ง โรคหัวใจ และหลอดเลือดสมอง โรคถุงลมปอดพอง

โดยแต่ละคนจะป่วยจนสูญเสียคุณภาพชีวิต (ป่วยจนถึงยังไม่ตายก็เหมือนตาย) คนละ 2 ปี และอายุสั้นลงโดยเฉลี่ย 12 ปี และร้อยละ 30 หรือ 15,213 คน เสียชีวิตก่อนอายุ 60 ปี

การเจ็บป่วยด้วยโรคร้ายแรงเหล่านี้ ยิ่งเพิ่มภาระแก่ผู้สูบบุหรี่ที่ยากจน (แม้จะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษา) แต่ก็ต้องมีค่าใช้จ่ายอื่นๆ สูญเสียรายได้เพราะเจ็บป่วยทำงานไม่ได้ และครอบครัวขาดรายได้เมื่อเสียชีวิต หากผู้สูบบุหรี่เป็นผู้ที่หาเลี้ยงครอบครัว

ไม่เพียงผลกระทบต่อครอบครัวจะได้รับเท่านั้น ผู้สูบบุหรี่ที่เจ็บป่วยด้วยโรคร้ายแรงเหล่านี้ จะเข้า ๆ ออก ๆ จากหอผู้ป่วยหนักของโรงพยาบาลก่อนที่จะเสียชีวิต เป็นการเพิ่มภาระแก่โรงพยาบาลที่มีผู้ป่วยล้นอยู่แล้ว และเพิ่มภาระงบประมาณรักษาโรคที่มีอยู่จำกัด โดยเฉพาะเมื่อโรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่เหล่านี้เป็นโรคที่ป้องกันได้หากไม่สูบบุหรี่

การทำไรยาสูบ เร่งการเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม

เปรียบเทียบระหว่างการทำไรยาสูบ และการปลูกข้าว

การทำไรยาสูบ

- ใช้สารเคมีกำจัดแมลงมากกว่า 10 เท่า
- ใช้สารเคมีป้องกัน/กำจัดโรคพืชมากกว่า 8 เท่า
- ใช้สารกำจัดวัชพืชมากกว่า 5 เท่า
- คราวเรือนที่มีอาการแพ้/เจ็บป่วยจากการใช้สารเคมี 12 เท่า

การทำไรยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ อ.ศรีลำไโรง ดร.จิระวัฒน์ เจริญสถาพรกุล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

“บุหรี่ : ภัยคุกคามต่อการพัฒนา”

หลักฐานจากประเทศไทย

ยิ่งจนยิ่งเสียเงิน ไปกับการสูบบุหรี่

- ผู้สูบบุหรี่ที่อยู่ในกลุ่มประชากรฐานะยากจนที่สุด (รายได้เฉลี่ย 1,982.50 บาทต่อเดือน)

เสียดำซื้อบุหรี่ซองที่ผลิตจากโรงงานเพียงอย่างเดียว ต่อเดือน = 426.80 บาท/คน

นั่นคือ แต่ละคนใช้เงินร้อยละ 21.50 ที่หาได้ไปกับการซื้อบุหรี่ เหลือเงินสำหรับใช้จ่ายในสิ่งจำเป็นอื่น ๆ เพียง 1,555 บาทต่อเดือน

ผู้สูบบุหรี่ที่อยู่ในกลุ่มนี้ มีจำนวน 352,231 คน (พ.ศ.2557)
- ผู้สูบบุหรี่ที่อยู่ในกลุ่มประชากรฐานะยากจน (รายได้เฉลี่ย 6,097.6 บาท/เดือน)

เสียดำซื้อบุหรี่ซองที่ผลิตจากโรงงานเพียงอย่างเดียวต่อเดือน = 467.5 บาท/เดือน

มีจำนวน = 438,444 คน คิดเป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อบุหรี่ = 7.7% ของรายได้
- ข้อมูลที่สำรวจโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ.2557 พบว่า

จำนวนประชากรกลุ่มที่จนที่สุด	1,336,073 คน
จำนวนประชากรที่จน	1,851,191 คนที่สูบบุหรี่
รวมแล้วใช้เงินเป็นค่าซื้อบุหรี่เท่ากับ	7,674 ล้านบาทต่อปี
- ผู้สูบบุหรี่ที่อยู่ในกลุ่มประชากรฐานะยากจนที่สุด

สูบบุหรี่เฉลี่ย 1,198 มวนต่อคนต่อปี

ขณะที่ผู้สูบบุหรี่ที่รวยที่สุดสูบ 493 มวนต่อคนต่อปี (พ.ศ.2552)

เด็กที่ยังไม่มีรายได้ของตัวเองใช้เงินเกือบสองพันล้านบาทในการซื้อบุหรี่/ปี

- ผู้สูบบุหรี่ที่มีอายุ 15-18 ปี = 407,813 คน

  - ค่าซื้อบุหรี่ต่อเดือน/คน = 368.3 บาท
  - รวมค่าซื้อบุหรี่ต่อปี = 1,800 ล้านบาท

(พ.ศ.2554)

มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่

36/2 ซอยประดิพัทธ์ 10 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทร. 0-2278-1828 โทรสาร 0-2278-1830 www.ashthailand.or.th Email : info@ashthailand.or.th

เผยแพร่เดือนเมษายน 2560

***
สสส
สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ